

ABONAMENTUL:
Pe un an . . . 160 Lei
Pe jumătate
de an . . . 80 Lei
Exemplarul . . . 3 Lei

ROMÂNUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC ARAD

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
ARAD
Strada Horia No. 2.
(Clubul Partidului
Național Țărănesc)

Liberalii la Arad.

După ce la Oradea-Mare i s'a oferit spectacolul atât de puțin agreabil al ouălor sparte și din înaltă poruncă providențială tocmai de capul sateliților liberali și Jupăcele la Cluj a avut de furcă cu parchetul, pentru duclulucașele broșuri cari indicau o nu prea loială atitudine a partidului față de situația creată dela 6 Iunie, când pribeagul prinț, azi Rege al României, se întoarse în țară protivnic sancțiunilor dela 4 Ianuarie 1926 ale dinastiei Brătianu, - partidul liberal descinde, increzător și fudul la Arad. Acest partid care e afurisit la toate răscrucile pe unde se mai pomenește de numele sbirilor liberali!

Faptul, că la Oradea-Mare au fost întimpinați numai cu ouă clocite, vădește că națiunea prea mult îi disprețuiește, decât să se mai gândească la ei sau să simtă nevoia unui corectiv mai violent pentru vistiernicii de eri.

Numai doi ani au trecut de când partidul liberal al d-lui Vintilă Brătianu a fost mazilit, așa cum nu se mai întâmplase nici unui partid și după o stăpânire prin abuz, corupție și falsificare a voinții naționale, iată că după doi ani, imagini morbide îl fac să creadă că este chemat să critice fapte, cari dacă nu sunt convenabile țării, se pot imputa numai lui care poartă întreaga vină și răspundere în fața judecății neamului.

Ne-am împăca dacă numai acesta ar fi programul congresului liberal dela Arad. Numai că acest partid fără să-și facă un examen de conștiință vrea, cu neastâmpăr să-și impună dorința tot mai ardentă de a fi pus în în fruntea țării. Acest partid, sub al cărui regim, aproape de zece ani nu s'a auzit, decât de abuzuri, violențe, jafuri și risipe! Este evident o imposibilitate, sub orice formă morală, ca partidul liberal să mai poată pretinde guvernarea statului. Căci ce competență poate avea un partid desorganizat de a vorbi de binele țării, în chiar județul unde s'au comis cele mai ticăloase abuzuri și după ce prin actele sale de guvernare făcu să perdem încrederea străinătății, ce putere morală mai poate avea partidul liberal ca să critice opera guvernului național-țărănesc, de a cărui cinstire nu se îndoiește nimenea.

Chiar dacă n'o avea guvernul național-țărănesc nici un merit în opera de guvernare, nu se poate totuși tăgădui că a preluat căma țării în cele mai grele clipe,

când vistieria a fost devastată, și apoi deficite peste deficite în bugetele ministerelor, la căile ferate și corupție în administrație. Și în timp de doi ani guvernul național-țărănesc a dat vieții publice un ritm mai sănătos și statului un puls de viață. A întornat legalitatea și constituționalismul și a respectat voința națională. În împrejurări dificile și cu sacrificarea popularității sale face cele mai mari economii, numai pentru a umple golurile rămase după liberali.

Ce scop are atunci acest congres liberal la Arad, căci criticele ce ni se vor face nu pot avea astfel nici un temei serios.

Știm doar' prea bine că planuri noi, intențiuni mai bune nu putem aștepta dela aceiași oameni, cu aceeași mentalitate și cu aceleași concepții de guvernare și tocmai dela acei cari au împins țara spre ruină generală cu aceeași nepăsare cu care violau urnele electorale.

Și, în numele cui va vorbi acest partid liberal la Arad, numai dacă nu cumva în numele acelor multe consilii de administrație cari ne sugeau vloga, sau nu cumva în numele electorilor mutilați de bătăușii liberali sau în numele morților dela Vitileanca!

Ne miră cum de acest partid liberal nu are măcar pudoarea de a ne lăsa să ispășim în liniște nelegiuirile sale și să plătim acum cu atâtea jertfe, comprimări de bugete, concedieri de funcționari și cu cele mai aprigi economii pe toată linia, acele mari risipe pe cari le-a făcut țării.

Țara se sbate în cea mai neagră mizerie de pe urma risipeilor guvernului liberal și partidul vine totuși, să țină congrese prin țară. Desigur că ne prilejuește un spectacol rar, și pe cât de ciudat pe atât de tragic.

În fața acestei încercări funeste, experiențele trecutului ne fac să ne îndoim și azi de moralul acestui partid, și cu atât mai mult cu cât dincolo de frontispiciul lui zac mormanele imenselor păcate și clocotește ura, cea de înainte de 6 Iunie. Iar duhoarea grea, ca a unui corp în descompunere, ne face să i contestăm orice viață sau competență de a mai vorbi în numele și de interesele țării.

De aceea nici nu dăm multă importanță congresului liberal dela Arad și nici o ascultare criticilor unui partid în putrefacție.

Guvernul și situația politică

Ziarele opoziției comentând pe larg și într'o formă favorabilă partidelor adverse interviul d-lui Argetoianu, care a declarat după audiența avută la Rege, în săptămâna trecută, că misiunea actualului guvern Mironescu ar fi terminată după votarea bugetului, și ar urma negreșit un guvern de personalități, ziarele din capitală aduc știri că guvernul Mironescu se bucură de toată încrederea regelui. Aceasta a fost confirmată și prin răspunsul satisfăcător al Regelui, dat d-lui Mironescu cu ocazia audienței de Luni dimineață.

Ziarele independente din capitală cred a ști că în caz că actualul guvern Mironescu ar avea un caracter de provizorat, d. Mironescu ar fi prezentat suveranului demisia cabinetului, imediat după declarațiile d-lui Argetoianu, ceea ce însă nu s'a întâmplat.

Motivul pentru care cabinetul d-lui Mironescu ar fi demisionat, ar fi fost că actualul guvern nu înțelege să suporte rizicul impopularității în urma votării bugetului de sacrificiu, ca pe urmă guvernul succesori să se bucure de binefacerile regimului cinstit și de opera guvernului național-țărănesc.

După audiența D-lui Mironescu la

Rege, președinția consiliului de miniștri a transmis presei următorul comunicat:

„În interesul superior al țării și spre a înlesni străduințele sale de a îmbunătăți situația economică, guvernul a făcut apel la colaborarea tuturor partidelor și a tuturor oamenilor de bine.

„Față de unele declarațiuni recente, cărora prea le-a atribuit un caracter special, suntem autorizați a declara că având încrederea Majestății Sale Regelui, guvernul își continuă munca și urmărește colaborarea tuturor cu respectarea sinceră a principiilor constituționale“.

După cum se vede din fraza doua a comunicatului, „guvernul își va continua munca și urmări colaborarea tuturor cu respectarea sinceră a principiilor constituționale“ și aceasta „având încrederea M. S. Regelui,

Comunicatul arată astfel că aprehenziunile ce și-au făcut loc în urma interviului d-lui Argetoianu — sau cum spune relatarea oficială: „față de unele declarațiuni recente, — au fost în chip mulțumitor înlăturate de audiența primului ministru la Suveran și criza despre care se vorbea nu există.

Interpelarea d-lui senator Iuliu Groșorean pentru producătorii de vin.

Reproducem textual interpelarea la 27 Nov. d-lui senator Iuliu Groșorean făcută în senat, în interesul producătorilor de vin din Podgoria Aradului, cerând d-lui ministru de finanțe să vie cu un real remediu în privința impozitului ce-l plătesc producătorii după cantitatea vindută de vin.

Sperăm că Ministerul sezisat de această interpelare va căuta să înlătore nemulțumirea ce i-a fost anunțată de d. senator Groșorean.

DOMNULE PREȘEDINTE, D-LOR SENATORI, În situația critică de azi, enervarea și nemulțumirea, ce se manifestă, e esplicabilă. E însă de dorit, că aceasta nemulțumire să nu se alimenteze prin anumite dispoziții nejuste, după cum se practică azi la taxarea impozitului pe cifra afacerilor

În „Podgoria Aradului“ vinul se vinde cu 4—5 lei kgr. iar impozitul pe cifra afacerilor se incasează după 15 lei kgr. Această taxare însă, nu numai că nu-e justă, dar mai deșteaptă și neîncredere în conducerea țării.

Ințeleg situația critică, în care se află statul. Dar iarăși trebuie să se înțelegă și din partea conducerii, că prin felul acesta de încasare, pune pe contribuabil în situația, de-a privi statul, ca pe un despoitor al său!

În consențință, am onoare, a adresa D-lui ministru de finanțe următoarea întrebare: Nu crede D-sa de cuvință a dispune, ca încasarea impozitului pe cifra afacerilor asupra vinului să se efectueze pe baza prețului real?

Sper, că răspunsul D-lui ministru va fi mulțumitor.“

Ziua de 1 Dec. a. c. s'a serbat la Arad celebrându-se un Te Deum la catedrala ort. din localitate. Au participat șefii autorităților civile și militare în frunte cu d. prefect de județ Dr. Iustin Marșieu și general Comandant al Diviziei Bălăcescu. Pe edificiul s'au arborat drapele naționale. În după masa zilei a avut loc un scurt festival. A cântat corul elevilor școalei normale sub conducere D-lui prof. At. Lipovan și a vorbit d. profesor univ. Ghidionescu.

Buletinul Agricol al Camerei de Agricultură a Județului Arad

Prețul cerealelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Grâu	Lei	295—300.—	per 100. kgr.
Orz	„	250—260.—	„ „ „
Ovăș	„	250—260.—	„ „ „
Porumb	„	260—270.—	„ „ „

Prețul vitelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Părechea de cai	Lei	10.—15.000.—
„ „ boi	„	20.—25.000.—
„ „ porci	„	2.—3.000.—
Una vacă	„	6.—9.000.—

Timpul. Semănăturile.

Timpul e foarte moderat cu zile se- uine și calde și nopți mai reci. In ul- timele momente institutul meteorologic semnalează o ploaie de scurtă durată care apoi va fi urmată iarăși de timp

fumos și pașnic.

Semănăturile sunt frumoase. Inse- mănțăturile sunt terminate peste întreg județul,

—o—

Circulara No. 163. din 26 Noembrie 1930. ce ni s-a trimis de către Uniunea Camerelor de Agricultură București relativ la petrol, motorină și benzină grea și prețurile lor.

Ca urmare circularilor noastre No.132 și 135, din Septembrie 1930. avem o- noare a Vă face cunoscut că în urma stăruințelor făcute de Uniunea noastră și de Ministerul de Agricultură, prin

Petrolul	la Lei	3.50	în loc de 3.80.
Motorina	„ „	3.50	„ „ „ 3.70.
Benzina grea.	„ „	6.—	„ „ „ 7.—

Atât Uniunea cât și Ministerul de Agricultură și Domenii luptă pentru obținerea altor reduceri și mai mari tinzând să atingă pentru aceste pro- duse întrebuintate în motocultură, preț- ul cu care el se vând la export.

Pe lângă aceasta Uniune primind re- clamațiuni dela Camerele de Agricultură că unele depozite nu au petrol verde, a intervenit și s-a obținut rezultatul satisfăcător, că acolo unde nu se gă- sește petrol verde depozitele sunt ob- ligate să livreze agricultorilor, la pre- zentarea autorizației eliberată de către Camera de Agricultură, petrol lampant nedenaturat, la prețul scăzut al celui verde.

La toate depozitele din țară s-a dat dispoziții în acest fel atât de Minis- terul de Industrie și Comerț cât și de către Societatea „Distribuția din Bu- Președinte;

/ss/ indiscifrabil.

intervența Ministerului de Industrie și Comerț, s-a obținut o nouă scădere a prețurilor produselor petrolifere loco rafinare și anume:

3.50	în loc de 3.80.
3.50	„ „ „ 3.70.
6.—	„ „ „ 7.—

curești, Strada General Budișteanu No. 11. bis.

Dacă pe viitor se întâmplă ca un depozit oareșicare din județul D-voas- tră să refuze a elibera petrol verde sau alb la preț scăzut, Vă rugăm a raporta atât Uniunii cât și Ministeru- lui de Industrie și Comerț. Direcția Minelor cum și „Distribuției“ arătând precis pe nume de persoană, cine nu a fost satisfăcut și ce anume depozit a refuzat eliberarea produselor reclamate.

Pentru a-se putea înființa depozite în toate județele, fie în capitala respec- tivă fie în alte centre din județ, este nevoie să comunicați cât mai urgent „Distribuției“ și Uniunii, tabloul trac- toarelor din județul Dv. grupate pe regiuni sau centre așa după cum V-am cerut prin circulara noastră No. 156 din 19. crt.

Director General:

/ss/ indiscifrabil

Importanța creșterii păsărilor de curte.

Creșterea păsărilor de curte repre- zintă o ramură importantă de produc- ție, pentru agricultor în special și pentru economia țării în general,

Importanța acestei ramuri reese nu numai din numărul păsărilor și din va-

După statistica din 1927	
1. Găini	32.450.000.
2. Căște	4.200.000.
3. Rațe	6.730.000.
4. Curci	1.690.000.
5. Bibilici (pichiri)	78.000.
6. Porumbei	620.000.
Totale	45.768.000.

In lipsa altor date mai recente pre- supunând că stocul de păsări a rămas același ca la 1927 valoarea păsărilor ar reprezenta la prețul de azi impor- tanta sumă de Lei cca. 3,000,000,000.

Venitul acestor păsări prin ouă, pui și pene poate fi evaluat în starea ac- tuală a materialului avicol neameliorat și a lipsei de îngrijire din partea cre- scătorilor, la circa 100. lei de bucată sau în total Lei 4,576.800,000.

Acest venit se poate dubla printr-o ameliorare a raselor de paseri în ve- derea producției de ouă sau de car- ne prin selecțiune sau încrucișare prin-

loarea ce acestea reprezintă ci și din valoarea venitului produselor ce dau și mai ales din sporirea acestui venit prin îmbunătățirea reselor de păsări datorită îngrijirii, alimentațiunii și selecțiunii lor.

existau în țara noastră:	
bucăți à Lei 60.	Lei 1,947,000,000.
„ „ „ 100.	„ 420,000,000.
„ „ „ 50.	„ 336,500,000.
„ „ „ 100.	„ 169,000,000.
„ „ „ 70.	„ 5,460,000.
„ „ „ 40.	„ 24,800,000.
Total Lei	2,902,760,000.

tr-o alimentație rațională potrivită sco- pului pentru care este exploatată pa- sarea și printr-o îngrijire specială în contra intemperiilor atmosferice și con- tra boalelor.

Poporul nostru are o deosebită dra- goste și înclinare pentru creșterea pa- sărilor. Nu există om cât de sărac care să nu aibă pe lângă casa lui câteva paseri.

O gospodărie de țară fără păsări și în special fără „cântecul cocoșului“ seamănă a casă pustie. Nu mai vorbim de dragăleșenia puișorilor mici admi- rați cu drag de copil ca și de omul mare.

In afară de venitul ce dau păsările din vânzarea produselor lor, păsările dau gos- podarului sănătos sau suferind alimen-

Vom da un exemplu edificator:

O găină ouă pe an 80 ouă din care se vinde 50 ouă à 2 Lei 100.	se consumă . . . 10. „ „ 2. „ 20.
se pune la clocit 20 ouă și se scoate 15 pui din	care trăesc numai zece cari se vând sau se consumă à 30 Lei
	„ 300.
	420.
hrana și îngrijirea socotit pe un an	120.
	Rămas venit net 300.
la 50. de găini ar urma un venit net de 15.000.	

tele cele mai igienice și mai hrănitore. De rentabilitatea creșterii păsărilor nu se mai îndoiește astăzi nimeni.

Creșterea găinilor.

Creșterea păsărilor de curte este o ocupație rentabilă și plăcută cu sin- gura condiție ca cela ce o practică să o cunoască bine. După calculele de ren- tabilitate, venitul adus de 50 de găini ar fi egal cu acela adus de o vacă și e mult mai ușor și mai economic a crește 50 de găini decât un animal mare. — Evident că rentabilitatea a- dusă fiecărui agricultor în parte are efect și asupra economiei generală a

țării. — Aceasta se manifestă prin ex- port, adică prin intrarea de monedă străină în țară, agricultorul o primește în schimbul mărfii vândute iar statul prin perceperea diverselor taxe vamale.

Urmărind statisticele noastre ele ne arată o continuă creștere a exportului atât în ceiace privește ouăle cât și pă- sările: vii și tăiate.

Astfel:

Anul	Cantitatea	Păsăr tăiate cantitatea
1921	4.778.593. kgr.	2,105. cap. 121.335. kgr.
1923	1.960.641. „	308. „ 141. „
1925	10.811.934. „	35.420. „ 1,078.375. „
1926	11.347.803. „	352.169. „ 1,395.126. „

Luându-se în considerare faptul că posibilitățile noastre de export sunt mai ridicate: 5.000.000 kgr păsări vii și 20.000.000 kgr. ouă și că pentru desfacerea produselor noastre ar exis- ta plasament în țările străine și în spe- cial în Germania s-a înființat anul tre- cut Oficiul de standardizarea ouălor care are de scop de a supraveghea producția și încuraja exportul.

Pentru a aprecia în ce măsură e ne- voe de existența unui asemenea oficiu organizat puternic, e suficient să arătăm care e capacitatea de import a Germa- niei care este cea mai mare din toate țările și care e contribuția noastră.

Astfel în anul 1928 Germania a im- portat 2,885.813.000. ouă din care:

Din Belgia	225.627.000.—
„ Bulgaria	161.578.000.—
„ Danemarca	210.020.000.—
„ Italia	139.628.000.—
„ Jugoslavia	130.682.000.—
„ Olanda	678.303.000.—
„ Polonia	114.909.000.—
„ România	127.662.000.—
„ Rusia	866.709.000.—
„ Ungaria	15.253.000.—
„ Alte 16. țări	215.442.000.—

Prin o bună propagandă și mai ales prin prezentarea ouălor de calitate su- perioară țara noastră ar putea prin ur- mare găsi un deuseu sigur în Ger- mania.

Posibilități de export mai reduce există și în alte țări.

Dacă statul a luat măsuri pentru in- tensificarea exportului, inițiativa pri- vată trebuie la rândul ei să-și facă da- toria prin organizarea producției. Și

singura soluție este în organizarea ag- ricultorilor în syndicate de producție și în fine în cooperative de desfacere.

Asemenea syndicate de producție există la București, Brașov, Cluj Sighi- șoara, Timișoara și Chișinău. Ele tre- buie însă să-și mărească sfera de acți- une și de activitate. Cooperative pen- tru desfacerea în comun a ouălor nu avem. Prin înființarea lor s-ar putea înlătura intermediarii, asigurându-se ast- fel o rentabilitate mai mare agriculto- rilor printr-o strânsă conlucrare cu o- ficiul de standardizare.

După cum am amintit este în pri- mul rând nevoia unei producții de o calitate superioară și aceasta nu e po- sibilă fără cunoașterea noțiunilor mo- derne de creștere.

In linii generale ele sunt următoarele: Inceputul trebuie să fie totdeauna mo- dest. E recomandabil să se înceapă pri- măvara în luna Martie ori Aprilie cu 6-8. găini și un cocoș, născuți în anul precedent. In genere păsările bine se- lecționate sunt scumpe, aceasta însă nu trebuie considerată ca o piedecă în pro- curarea unui bun material ce formează nucleul viitoarei crescătorii. Diferența de preț plătită în plus la început e ră- splătite suficient prin rezultatele obținute.

Găini și cocoșul cnpmparați trebuie să fie viguroși și sănătoși creasta de culoare roșie vie, penajul strălucitor, picioarele foarte curate, mersul liber și vioiciune în mișcări.

Alegerea raselor trebuie făcută dela crescătorii mari unde un personal bine inițiat în complexul domeniu al selec- țiunii produce materialul necesar.

Instalația găinilor trebuie făcută într- un coteț ale cărui dimensiuni variază după numărul lor. Astfel:

No. păsărilor.	Luugimea	Lărgimea	Înălțimea înainte	Înălțimea i apoi
10	2 m	1.50 m	2 m	1.33 m
20	2.70 „	2.40 „	2.20 „	1.37 „
30	5.40 „	2.40 „	2.20 „	1.37 „
50-60	8 „	2 „	2.20 „	1.37 „
100-110	8.10 „	3 „	3 „	1.37 „

Va urma.

Premiații expoziției avicole din Arad.

Cum am relatat în altă parte a ziarului despre reușita expoziției avicole din 29—30 Nov. această frumoasă expoziție se datorește în parte și contribuției gospodărești a locuitorilor din județ. Dăm aci numele tuturor cari au fost premiați în nedejdea că va servi ca încurajare în viitor și pentru acei cari n'au putut participa.

Pentru exemplarele de găini, din rasa „Plymouth“, au fost premiați Silvia Jercan, din Șimand, Nica Bugariu, din Covășinți, Romulus Furdui, din Micălaca și Dimitrie Muscan din Socodor. Pentru găini, rasa „Rhode Island“. Rusalin Lupei, din Iosășel pentru rasa „Peking“: Petre Coroban din Socodor, Iosif Ruck, din Sânmartin și Gavra Crișan, din Șiria, pentru cruci bronzate: Școala de agricultură, din Rovine, pentru cruci albe: Ioan Borza, din Pâncota.

Au primit diplome un alt număr de 45 de țărani.

Cronică externă

Turburările din Ucraina.

După știrile publicate de presa din străinătate și din capitală, în Ucraina ar fi izbucnit între muncitori și Guvernul svițic, o gravă neînțelegere, având ca motiv, tratamentul preferențial cu care sunt tratați muncitorii germani. Au fost arestate o mulțime de persoane. Inșă motivul real actual e: întreaga populație din Ucraina, funcționari, muncitori, soldați, ofițeri, s'au convins că programul și ideologia bolșevică nu aduce roadele prevăzute. Acesta e motivul pentru care guvernul sovietic dela Kiev persecută și pe oricine la cea mai mică bănuială.

Procesul politic

dela Moscva.

La Moscova se debate de câteva zile un proces intentat contra unui grup de inginer pentru sabotarea planului de industrializare a Rusiei. Partea ciudată a acestui proces, și care ne-a determinat să-l însemnăm aci, este faptul că procurorul a fost deajuns de indulgent cu acuzații. În schimb aceștia se acuză singuri cu fapte și cu lucruri de cari n-a pomenit nimeni. Ba chiar afirmă sus și tare că merită din plin pedeapsa care li se va aplica. Ciudat! Se zice că procesul e îndreptat contra Franței. Vom vedea.

Alegerile Poloneze. Demisia guvernului Polonez.

Sunt două săptămâni de când Polonia a trecut prin alegeri mai violente de cât cele cu cari sunt obicinuiți cetățenii României. Alegerile au fost prezidate de mareșalul Pilsudsky, care a tratat întreaga opoziție ca pe niște borfași de rând, înfundând închisorile cu ei, numai ca să obțină majoritatea de 2-3, de care avea nevoie pentru revizuirea constituției. Majoritatea a obținut, dar nu cea dorită de el. Și atunci a demisionat, indicând ca urmaș al său pe colonelul Slaweck, care este unul dintre cei mai înfocați partizani ai săi. Prin această schimbare, politica polonă nu suferă nici o modificare, căci guvernatorul real rămâne tot mareșalul Pilsudsky. Până acum a guvernat pe față, de acum va guverna din umbră. Felul rămâne același:

Consolidarea Poloniei.

D. ministru Sever Bocu pentru reprimarea scumpetei.

Cu prilejul expoziției avicole la Arad, d. ministru Sever Bocu fiind întrebat de noi asupra viitoarelor planuri de activitate în directorat, d-sa ni-a declarat că speră că la primăvară să ia ființă asociația județelor din cuprinsul directoratului Timișorii, dela care a-

șteaptă o simfioare înviore economică. A accentuat că intenția d-sale este de a reprima în primul rând scumpetea cu mijloacele cari îi stau la îndemână. În acest scop d-sa studiază actualmente modalitățile cari ar fi proprii realizării acestei intențiuni.

D. Primar dr. Luțai pentru șomerii din orașul Arad.

Șomajul care bântue mai aprig în străinătate, cu intrarea în iarnă începe a se resinți și la noi. Guvernul, îngrijorat de soarta acestor nenorociți cari în afară de vina lor, în lipsă de lucru nu-și pot găsi un plasament pentru a-și câștiga stictul necesar existenței, s'a îngrijit ca atât statul cât și orașele să ajutoreze pe cei fără lucru prin mijloacele ce le stau la dispoziție.

Informându-ne asupra șomajului în orașul și județul Arad am primit că în județ nu sunt șomeri iar în orașul Arad numărul lor nu este mai mare de 600 inși. De sigur că nu se consideră șomeri acei cari prin natura profesiei lor, în timpul iernii nu au nici o ocupație, adică muncitorii de sezon cum sunt ziușii zidari, cărămidari și alții de profesiune similară.

Ținând seamă de numărul real al șomerilor, am putea concluda că la

Arad nu bântue șomajul și efectele se pot cu ușurință înlătura prin dare de muncă.

Primăria orașului Arad pentru a veni în ajutorul șomerilor a întreprins mai multe lucrări de iarnă pe cari le va executa în primul rând cu șomerii. La aceste lucrări vor fi angajați în primul rând familiștii. Pentru cei neputincioși și bătrâni se va deschide o bucătărie, unde se va putea mânca gratuit sau cu preț redus.

Primăria de altfel încă la sfârșitul verii a impus cinematografelor și localurilor de consumație să încaseze dela spectatori și consumatori câte un leu pentru a se strânge un fond de ajutorare a șomerilor.

Se speră astfel că vom isbuti să trecem iarna mulțumind pe toți cei cari înadevăr sunt avizați la ajutorul public.

Rex.

D. Sever Bocu la expoziția avicolă din Arad.

La expoziția avicolă de Sâmbătă, 29 Nov, participând și d. Sever Bocu directorul ministerial din Timișoara și fiind întrebat de noi despre această expoziție, d-sa ne-a declarat că este foarte mulțumit de acest rezultat al activității Camerei agricole din Arad. D. ministru Bocu a finuț să remarce meritele incontestabile ale d-lui director al camerei Nicolae Popescu căruia i-se datorește în primul rând reușita expoziției. Legăm de aceste declarații omagiale ale d-lui Sever Bocu și admirația noastră pentru frumoasa activitate a d-lui Nicolae Popescu. Persoana d sale la conducerea camerei de agricultură este o reală chezeșie că această cameră și în viitor va fi în fruntea celorlalte cu atât mai mult cu cât la această plină prosperare mai are alături

și demni colaboratori, pe d. Dr. Iustin Marșieu care este președintele camerei de agricultură și pe membrii ei activi, între cari remarcăm pe d. Dr. Julian Borneas.

În cursul vizitării expoziției d. Sever Bocu și-a exprimat admirația pentru gospodăria țărănimei din părțile noastre și a promis ca îndată ce directoratul va dispune de un buget al său să întreprindă o vastă activitate pe teren economic în directorat.

D. Bocu ne-a mai declarat că intenționează ca la primăvară să aranjeze o mare expoziție zoologică la Timișoara la cari va li invitată și străinătatea.

După o vizită de două ceasuri, d. Bocu și familia și cu d. secr. gen. Maiorescu s'a reîntors la Timișoara la ora 6 seara.

Guvernul austriac se naște greu...

Am relatat în unul din numerele trecute ale ziarului nostru rezultatele alegerilor din Austria.

A trecut de atunci mai bine de o lună și guvernul tot nu s'a constituit. Cauză? Lipsa unei majorități parlamentare compacte, din sânul căreia să emane guvernul. În această situație, diferitele grupări politice trebuie să se înțeleagă. Prin înțelegere se înțelege o cedare din programul fiecăreia din grupări, deci târguială. Și târguiala merge greu, căci germanii sunt oameni greoi. De aci pertractări și consfătuiri. Până acum au fost aruncate pe piață câteva proiecte de formațiuni guvernamentale, dar nici una n'a fost de ajuns de mulțumitoare. După ultimile telegrame, se speră că 2-3 zile guvernul va fi format.

Scandalul din Parlamentul maghiar.

Murți au venit în discuția Parlamentului maghiar alegerile comunale din Budapesta. S'au întâmplat niscaiva ne-reguli cu vre-o 100.000 de buletine de vot. Opoziția era foc contra guvernului și în momentul când ministrul de finanțe al Ungariei — dl Bud — marca să dea explicații, parlamentarii din opoziție au început să strige: Poliția! Parchetul! Să vină Parchetul aici sunt hoți! Aici s'a furat! Și alte soiuri de complimente. Scandalul n-a încetat decât la închiderea ședinței.

Personal faptul că în Parlamentul dela Pesta s'a întâmplat un atare scandal ne bucură. Până acum din întreaga Europă, singur Parlamentul român avea această reputație. De acum încolo, se va pomeni și de Parlamentul maghiar...

Siviu Rașcu

Excluderea d-lui C. Argetoianu.

Decurând a avut loc la clubul liberal din Capitală, întrunirea Sfatului Parlamentar. Acesta s'a ocupat exclusiv cu situația d-lui Argetoianu în partid.

D-l Vintilă Brătianu, a făcut o expunere în care a arătat că d-l Argetoianu dela începutul intrării sale în partidul liberal s'a abătut dela direcția oficială a partidului.

O voce:

— De ce l-ai primit în partid pe acest transfug?

D-l Vintilă Brătianu derutat pentru un moment, a declarat categoric că d-l Argetoianu a fost primit în partid de către Ionel Brătianu. Adecă d-l Vintilă a uitat că d-l Argetoianu a intrat în partidul liberal chiar la ședința finută cu prilejul proclamării d-lui Vintilă de șef al partidului. Lapsusul dlui Vintilă a produs o enormă ilaritate.

Dl. Vintilă cere apoi ca dl. Argetoianu să fie dat afară din partid. Dl. Inculeț cere energic dlui Vintilă să citească memoriul pe care i l'a predat dl. Argetoianu. Cum acest memoriu critica vehement tocmai politica dlui Vintilă, acesta refuză categoric să îl citească. La insistența dlui Inculeț dl. Vintilă răspunde că nu îl poate citi, deoarece e prea lung.

Citește apoi numai pasagiile cari îi convine. După acest incident se redactează un comunicat, care comunicat arată că singurul organ în măsură se hotărească excluderea dlui Argetoianu este comitetul central al partidului, care se și convoacă pentru Miercuri. Sfatul parlamentar cu unanimitate cere excluderea dlui Argetoianu din partid.

Ziarele din capitală, cele mai proaspete, aduc știrea că excluderea d-lui Argetoianu din partidul liberal este fapt îndeplinit.

Față de aceste știri, avem oarecari rezerve intruncât știm că în partidul liberal este o mare temere de consecințele excluderii, cari ar agrava și mai mult situația partidului.

Vintilă Brătianu stă astfel la o grea răspântie și așteptăm deslégerea: dacă d. Brătianu va avea curajul să-l conștienteze sau nu pe d. Argetoianu și cu ce va răsupnde acesta!

Vine! Vine!

Teatru românesc

La 9 Dec. a. c. Teatrul național din București. Piesa »Flacăra sfântă« de W. Somersat Mangham cu dle M. Sadova Ecat. Nitulescu și d. Aurel Atanasescu etc. **Bilete la Librăria diecezană Arad, Blv. Regina Maria.**

D. Vintilă Brătianu la Arad.

Duminica 7 Decembrie, va avea loc în Arad o întrunire a liberalilor vintiliști. La această întrunire, în afara de fruntașii liberali din loc, va participa și dl. Vintilă-Brătianu șeful partidului liberal.

Pentru abonații nostri. Cercetând registrele noastre de încasări am găsit că mulți dintre abonații nostri nu și-au plătit abonamentele scadente. Facem un călduros apel la On. abonați și îi rugăm a nu întârzia cu plățile pentru că orice întârziere ne pune în situație grea financiară.

— Administrația —

Concurs de vitrine la Arad.

În zilele de 29 și 30 Noiembrie, Camera de Comerț și Industrie, a aranjat în localitate un concurs de vitrine. S'a urmărit prin acest concurs, învierea comerțului și industriei românești, cari, de-un timp destul de îndelungat, abia își duc existența de pe-o zi pe alta. Inițiativa Camerei va fi fost frumoasă, dar nu s'a gândit, se vede, nimeni, care va fi adevărata impresie, avându-se în vedere redusele stocuri de mărfuri aflate chiar în cele mai de văză magazine. De unde, în anii trecuți, concursul de vitrine avea darul să scoată din grele rafturi, mărfuri nebănuite, de această dată, acolo unde vitrinele au fost mai încărcate, s'a putut vedea, că restul rafturilor din magazine, erau aproape goale. Efectele crizei au fost întrezărite acum, mai mult decât oricând. Două sau trei firme, dacă au putut acoperi această aparență. Le rotăm, nu pentru reclamă, dar pentru că din rândul lor au făcut parte și cele premiate. În fruntea tuturor a stat magazinul de tricotaj Barsony, din piața Avram Iancu, magazinul de galanterie Sângiorgiu, din Bul. Regina Maria, magazinul de sticlărie Fischer, din strada general Berthelot și drogeria Voytek, din Bul. Regina Maria.

Cor.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

La dorința d-lui redactor P. Puticiu anunțăm că d-sa din motive sanitare și-a suspendat, pe un timp scurt, activitatea la ziarul nostru.

Sfințirea bisericii din Glogovaț.

Duminică va avea loc sfințirea bisericii noi zidite din Glogovaț. Se pregătesc mari serbări.

Hoți minori

Marți au fost arestați 3 copii pentru furt. Cel mai bătrân are 12 ani, cel mai tânăr 9 ani. Ei fuseră constituiți în bandă și lucrau în tovărăsie. Copiii erau mândri de isprăvile lor, par'că ar fi săvârșit cine știe ce mare ispravă. Ce părinți au copiii aceștia?

La 2 Dec. a. c. s'a desvălit la Târgul-Mureș bustul lui Papiu Ilarian contemporanul lui Avram Iancu. un bărbat politic și cărturar de seamă în viața națională a românilor ardeleni. Desvălirea s'a făcut în cadrul unei frumoase serbătoriri. Din partea guvernului a participat d. Gliță Pop subsecretar de stat dela instrucție.

Redacționale. Intenționând ca pentru numărul de Crăciun al ziarului nostru să tipărim și un supliment literar, rugăm pe cetitorii și colaboratorii noștri să ne trimită manuscrisele până inclusiv la 15 Dec. a. c. Primim pentru publicare poezii, povești, schițe literare și lucrări științifice de interes general.

Redacția.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Primăria Semlac.
Nr. 2737/1930.

Concurs.

Se deschide concurs pentru următorii angajați și servitori ai primăriei; Pentru ocuparea a 4 posturi de polițiști,

2. Pentru ocuparea postului de curier.
  3. Pentru ocuparea postului de dobaș
  4. Pentru ocuparea postului de inmanuator.
  5. Pentru ocuparea a 2 posturi de viziti.
  6. Pentru ocuparea postului de servitoare de birou.
  7. Pentru ocuparea a 17 posturi de vigili.
  8. Pentru ocuparea postului de drum comun.
- Reflecții la aceste posturi își vor înainta cererile însoțite cu acte la aceasta Primărie până în ziua de 31 Decembrie 1930.

Primăria.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că la Școala Normală de Băieți din Arad-Gaiu, se va ține licitație publică, cu termen scurt, cu oferte închise, în ziua de 4 Ianuarie 1931, la ora 8 dimineața în conformitate cu dispozițiile art. 88-100 din Legea contabilității publice, pentru furnizarea următoarelor alimente:

Carne de vită 5000 kg. de vițel 1000 kg. de porc 1000 kg. făină lux 5000 kg. făină de fiert 20000 kg. coloniale valoare 100000.— lei, ouă și derivate de lapte valoare 500000.— lei

Deodată cu oferta se va înainta Comisiei de licitație, instituită de Comitetul școlar, și garanța de 5% în numerar sau în efecte garantate de Stat.

Caietele de sarcini, se pot vedea în fiecare zi de lucru, între orele 10—12 dimineața, la Direcțiunea Școlii.

Arad, 4 Decembrie 1930.

Comitetul Școlar.

Primăria comunei Sfântul-Paul.
Nr. 358/1930.

Publicațiune.

Primăria com. Sfântul-Paul, pentru esarendarea cărăușitului comunal pe anul 1931, publică licitațiune orală, care se va ține la Primăria com. în ziua de 31 Decembrie 1930 ora 10 a. m.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice.

Sfântul-Paul, la 21 Noembrie 1930.

Primăria.

România.
Judecătoria rurală Nădlac Jud. Arad
No. G. 1791/1930
No. 131/1930 licit.

Publicațiune.

Subsemnatul executor delegat prin aceasta public, că în urma deciselor No. 1329/1930, 1706/1930 și No. G. 1791/1930, a judecătorei rurale Nădlac date în favoarea executanților Dr. Caba Trifon și Guleș Nicolae pentru sumele de 1500 lei și 27.200 lei capital și accesorii, se fixează termen de licitație pe ziua de 11 Decembrie 1930 ora 3 p. m. în comuna Nădlac No. 1561 unde se vor vinde prin licitație publică judecătorească lucruri mobile compuse din: 1 iapă murgă de 15 ani, 1 un cal roib din 1921, 1 cocie cu osii de fier, 10 măji (m. porumb, 1 vacă bălțată de 9 ani cu vițeauă, 10 mm. porumb cu cocian, 1 vițea de 1/2 an, 1 mașină de cusut marca Ghitzner, 1 pat de brad, 1 dună, 1 oglindă de perete cu rame galbene în care sunt înramate icoane, 14 buc. trunchiuri de salcâm de câte 4 metri lungime, 4 scaune cu fond de trestie, toate acestea fiind prețuite la suma de 32.220 lei

Sunt invitați toți acei cari doresc a participa la licitație cu observarea că bunurile mobile mai susmenționate se vor vinde conform art. 107 și 108 Legea LX: 1881 acelor cari vor oferi prețul cel mai mare, pe lângă achitarea imediată a prețului de cumpărare.

Intrucât bunurile mai sus menționate sunt sechestrate și suprasechestrate și de alții cari și-au câștigat un drept de esvontentare, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora.

Dată, în Nădlac, la 28 Nov. 1930

Executor delegat

G. Cenădan

Primăria comunei Ineu jud. Arad.
No. 2443/1930

Publicațiune.

Primăria comunei Ineu publică licitație pentru darea în întreprindere a cărăușiei comunale pe anul 1931.

Licitația se va ține la Primăria comunei Ineu în ziua de 30 Decembrie 1930 ora 10 a. m. cu respectarea dispozițiunilor contabilității publice.

Caietul de sarcini, condițiunile se pot vedea zilnic la primăria comunei. Ineu, la 2 Decembrie 1930.

Primăria.

Societatea Anonimă Industrială Arad-Brad.

Convocare.

Din lipsa numărului de acțiuni reprezentate prevăzute în Statute neprezentându-se ține adunarea generală, extraordinară ce fusese convocată pentru 24 Noembrie a. c. (vezi Monitorul Oficial No. 249 din 4 Noembrie 1930) se aduce la cunoștința Dilor Acționari că adunarea generală s'a amânat conform art. 17 din Statute pentru ziua de 9 Decembrie a. c. ora 15 (3. p. m.) tot la reședința Societății din Arad Bulv. Regele Ferdinand No. 4 când adunarea generală extraordinară se va ține cu aceeași ordine de zi, ori care ar fi numărul deținătorilor de acțiuni și al mandatarilor și oricare ar fi capitalul reprezentat.

Consiliul de Administrație.

Primăria comunei Curtici
Nr. 2457/1930.

Publicațiune.

La Primăria com. Curtici, în ziua de 27 Decembrie 1930, în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice, se vor ține următoarele licitațiuni orale:

I.

La ora 9 a. m. esarendarea fierbătoriei de săpun pe durată de un an.

II.

La ora 10 a. m. dreptul de a percepe taxe pe piațul comunal, iar

III.

La ora 11 a. m. esarendarea cărăușitului comunal pe anul 1931.

Curtici, la 21 Noembrie. 1930.

Primăria.

Primăria comunei Hodoș-Bodrog.
Nr. 241/1930.

Publicație de licitație.

Se publică spre cunoștință generală, că în ziua de 28 Decembrie 1930 la Primăria comunei Hodoș-Bodrog se va ține la ora 9 licitație publică pentru construirea unui gard la intravilanul școlii primare din Hodoș-Bodrog.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice. Pecica, la 22 Noembrie 1930.

Primăria.

România.

Administrația Județului

Arad.

Serviciul Financiar.

No. 34.560/930.

Arad, la 1. Dec. 1930.

Publicațiune.

Se publică licitațiune publică cu oferte închise pe ziua de 20 Dec. 1930. orele 11 a. m. în localul Administrației Județului Arad, pentru procurarea alor 185.000 buc. carnete de identitate necesare populației din județ.

Garanța provizorie de Lei 10.000 se va depune înainte de începerea licitației în numerar sau valori garantate de Stat.

Licitațiunea se va ține pe lângă respectarea dispozițiunilor art. 88-110 din legea contab. publ. iar caietul de sarcini se poate vedea în orele de serviciu la Serviciul Financiar.

Președinte.

Secretar General.

Dr. Lazăr

Dr. Nichin

Acșițați abonamentul la Românul!

Vreți să scăpați radical de guta

și REUMATISM?

Reumatismul e o boală teribilă, mult răspândită ce își caută victimele în colibă ca și în palat. Numeroase sunt formele în care se prezintă boala și de multe ori unele boli indicate cu nume cu totul diferite nu sunt decât.

REUMATISM

Simți când dureri în membre și incheeturi, și când umflături, mâini și picioare schilodite, simți palpitări, dureri articulare în diferite părți ale corpului ba și slăbirea ochilor este adesea consecința reumatismului și gutei. Cât de felurite sunt toate remediile, medicamentele, mixturile, alifiile etc. posibile și imposibile, ce se oferă omenirii suferinde. Cele mai multe din aceste remedii nu pot vindeca și aduc cel mult o scurtă ameliorare. Ceea ce vă recomandăm noi, e o nevătmătoare cură de apă minerală care a și

folosit multor suferinzi!

Cura noastră e excelentă și are efecte grabnice spre a dobândi noi adepți am hotărât

să trimitem cu totul gratuit,

oricui ne va scrie, broșura noastră interesantă și foarte instructivă. Cine e deci chinuit de dureri, cine vrea să scape repede, radical și fără pericol de suferințele sale, să ne scrie chiar azi:

Postsammelstelle August Märzke, Berlin-Wilmersdorf
Bruchsalerstrasse 5.

Abt. 79

